

EMNİYET OLAYLARI YILLIK BÜLTENİ

2024

GİRİŞ

Sivil havacılık emniyet olayları, uluslararası ve ulusal mevzuat gereğince raporlanmaktadır. Genel Müdürlüğümüze yapılan raporlamalar; Hava Trafik Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik (SHY-65.02), Sivil Havacılık Emniyet Olaylarının Raporlanmasına Dair Talimat (SHT-OLAY); Hava Araçlarının Lazer Işınlrının Zararlı Etkilerinden Korunmasına İlişkin Talimat (SHT-12LAZER.02), Yabani Hayvan Kaynaklı Olay ve Kaza Bildirimleri (HAD – 2017/2) ve Öncelikli Olarak İncelenecek Emniyet Olaylarına Dair Genelge (SDED-2022/1) düzenlemeleri kapsamında yapılmaktadır.

Emniyet olay raporlamaları zorunlu ve gönüllü olmak üzere iki şekilde yapılmaktadır. Genel Müdürlüğümüze yapılan gönüllü raporlamalar Genel Müdürlüğümüz internet sitesi üzerinden gönüllü raporlama formu aracılığı ile yapılmakta iken zorunlu raporlamalar Genel Müdürlüğümüz otomasyon sistemi (BYS), e-posta (atmsafety@shgm.gov.tr ve reporting@shgm.gov.tr) ve resmi yazışma sistemi (BELGENET) üzerinden yapılmaktadır.

Bu bülten, SHT-OLAY kapsamında BYS üzerinden bildirilen olayları kapsamakta olup, 2024 yılı içerisinde gerçekleşen; Türk hava sahasında meydana gelen ve Türk veya yabancı hava taşımacılık işletmeleri olayları, hava aracı ve hava aracı parçası bakım, tamir ve üretimi ile ilgili işletmelerin olayları, hava seyrüsefer hizmetleri olayları, yer hizmetleri kuruluşlarının olayları, meteoroloji hizmetleri olayları, Türk hava alanlarında meydana gelen, uçuş emniyetini etkileyen veya etkilemesi muhtemel diğer olaylar ve Türk hava taşımacılık işletmelerinin diğer ülke hava sahalarında veya meydanlarında meydana gelen olaylara ilişkin yıllık istatistikleri içermektedir.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
GRAFİK LİSTESİ	iv
TABLO LİSTESİ	iv
BİRİNCİ BÖLÜM	1
1.1. Amaç	1
1.2. Dayanak	1
1.3. İçerik	1
1.4. Veri kaynakları	1
1.5. Verilerin kullanımı	1
1.6. Kapsam.....	2
1.7. Sorumluluk reddi	2
İKİNCİ BÖLÜM.....	3
2.1. Trafik hareketi sayısı.....	3
2.2. Olay raporu sayısı	4
2.4. Olay raporu sıklığı	14
2.5. Rapor kaynakları.....	25
2.6. Olay tipi	25
2.7. Tehlikeli madde içeren olay raporları.....	25
2.8. Raporlama süresi.....	26
2.9. Emniyet bültenleri.....	26
EK-A	28
OLAY KATEGORİLERİ VE KULLANIMLARI	28
A.1. ADRM Kategorisi	28
A.2. AMAN Kategorisi	28
A.3. ARC Kategorisi	28
A.4. ATM Kategorisi	28
A.5. BIRD Kategorisi	29
A.6. CABIN Kategorisi	29
A.7. CFIT Kategorisi	29
A.8. CTOL Kategorisi.....	29
A.9. EXTL Kategorisi	29
A.10. EVAC Kategorisi	30
A.11. F-NI Kategorisi.....	30
A.12. F-POST Kategorisi	30
A.13. FUEL Kategorisi.....	30
A.14. GCOL Kategorisi	30
A.15. GTOW Kategorisi	31
A.16. ICE Kategorisi	31
A.17. LALT Kategorisi	31
A.18. LOC-G Kategorisi.....	31
A.19. LOC-I Kategorisi	31

A.20.	LOLI Kategorisi	31
A.21.	MAC Kategorisi	32
A.22.	OTHR Kategorisi	32
A.23.	RAMP Kategorisi	32
A.24.	RE Kategorisi	32
A.25.	RI-A Kategorisi	32
A.26.	RI-VAP Kategorisi	32
A.27.	SCF-NP Kategorisi	33
A.28.	SCF-PP Kategorisi	33
A.29.	SEC Kategorisi	33
A.30.	TURB Kategorisi	33
A.31.	UIMC Kategorisi	33
A.32.	USOS Kategorisi	33
A.33.	UNK Kategorisi	34
A.34.	WSTRW Kategorisi	34
EK-B		35
	TÜRKİYE'DEKİ HAVAALANLARI VE ICAO KODLARI	35

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1. 2024 yılı trafik hareket sayısının geçmiş yıllara göre değişimi.....	3
Grafik 2. 2024 yılı aylık trafik hareket sayısının geçmiş yıla göre değişimi	3
Grafik 3. 2024 yılı olay raporu sayısının geçmiş yıllara göre değişimi	4
Grafik 4. 2024 yılı aylık olay raporu sayısının geçen yıla göre değişimi.....	4
Grafik 5. 2024 yılı olay kategorileri dağılımı (%1,0 ve üzeri hacimde olanlar)	5
Grafik 6. 2024 yılı olay kategorisi bazlı raporlama sayıları ve toplam içindeki oranları	5
Grafik 7. 2024 yılı olay raporu sıklığının geçmiş yıla göre değişimi	14
Grafik 8. 2024 yılı aylık olay raporu sıklığının geçen yıla göre değişimi	14
Grafik 9. 2020-2024 yılları olay raporu sayısı ve sıklığı değişimi	15
Grafik 10. 2024 yılı raporlama sıklığının geçmiş yıla göre kategori bazlı değişimi	15
Grafik 11. 2022-2024 yılları arası olay kategorisi bazlı raporlama sıklıkları (BIRD hariç)	16
Grafik 12. 2024 yılı en yüksek trafik hacimli beş havaalanı için olay kategorisi bazlı raporlama sıklıkları (BIRD hariç).....	17
Grafik 13. 2024 yılı olay tipi bazlı raporlamaların dağılımı	25
Grafik 14. 2021-2024 Tehlikeli madde içeren rapor sayısı ve sıklığı	25
Grafik 15. 2024 yılı kategori bazlı olay raporlama süresi	26

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. 2024 yılı olay kategorisi bazlı aylık raporlama sayıları.....	6
Tablo 2. 2024 yılı SHT-OLAY kapsamındaki ülke bazlı raporlama sayıları.....	7
Tablo 3. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sayıları (LTAC-LTAT).....	8
Tablo 4. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sayıları (LTAU-LTBR)	9
Tablo 5. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sayıları (LTBS-LTCE).....	10
Tablo 6. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sayıları (LTCF-LTCP).....	11
Tablo 7. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sayıları (LTCR-LTFC)	12
Tablo 8. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sayıları (LTFD-LTFO).....	13
Tablo 9. 2024 yılı olay kategorisi bazlı aylık raporlama sıklıkları	18
Tablo 10. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sıklıkları (LTAC-LTAT).....	19
Tablo 11. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sıklıkları (LTAU-LTBR)	20
Tablo 12. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sıklıkları (LTBS-LTCF)	21
Tablo 13. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sıklıkları (LTCG-LTCR)	22
Tablo 14. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sıklıkları (LTCS-LTFC)	23
Tablo 15. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sıklıkları (LTFG-LTFO)	24
Tablo 16. 2024 yılında yayınlanan olay bağlantılı emniyet bültenleri.....	27

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. Amaç

Bu bültenin amacı, SHT-OLAY kapsamında raporlanan olaylar ve eğilimler hakkında havacılık sektörünü bilgilendirmek ve havacılık emniyetini tehdit edebilecek muhtemel olayların engellenmesini teşvik etmektir.

1.2. Dayanak

Bu bülten, Sivil Havacılık Emniyet Olaylarının Raporlanmasına Dair Talimat (SHT-OLAY) kapsamında hazırlanmıştır.

1.3. İçerik

Bültenin birinci bölümünde bülten hakkında genel bilgiler verilmekte olup ikinci bölümde ise 2024 yılı olay raporlama istatistikleri paylaşılmakta ve 2024 yılı içerisinde yayınlanan emniyet bültenlerinden bahsedilmektedir. Ayrıca EK-A ile ICAO tarafından belirlenen ve olay raporlamalarında kullanılan standart olay kategorileri açıklanmakta ve EK-B ile Türkiye'deki Havaalanları ve ICAO Kodları belirtilmektedir.

1.4. Veri kaynakları

- 1.4.1. Havacılık işletmeleri tarafından, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Otomasyonu Bilgi Yönetim Sistemi (BYS) vasıtasıyla SHT-OLAY kapsamında bildirilen olay raporu verileri
- 1.4.2. DHMİ internet sayfasında aylık ve yıllık bazda yayınlanan Türkiye geneli uçak trafik hareketi verileri

1.5. Verilerin kullanımı

- 1.5.1. Bültende yer alan sayısal verilerde; olay raporlamalarının gerçek sayıları ile 10 bin trafik hareketinde gerçekleşen raporlama sayıları kullanılmıştır.
- 1.5.2. 10 bin trafik hareketi içerisindeki görülme miktarı "sıklık" olarak adlandırılmıştır. Sıklık; gerçek trafik hareketi içindeki rapor sayısının, 10 bin trafik hareketine oranlanması ile hesaplanmıştır.
- 1.5.3. Ülkemizdeki havaalanları için hazırlanan raporlama sayısı tabloları ile raporlama sıklığı tablolarının uyumlu olması maksadıyla trafik hareket verisi olmayan havaalanlarına, söz konusu tablolarda yer verilmemiştir.

1.6. Kapsam

Bu bültende yalnız SHT-OLAY kapsamında raporlanmış olan olaylara yer verilmektedir. SHT-OLAY kapsamında raporlanmamış olan emniyet olayları bu bülten kapsamında yer almamaktadır.

1.7. Sorumluluk reddi

Bu bülten yalnızca bilgilendirme amaçlı olarak yayınlanmaktadır. Bültende kullanılan veriler hizmet sağlayıcılar tarafından üretilmekte olup içerisinde yer alabilecek hatalardan ve bültende yer alan veriler esas alınarak yapılan işlemlerden Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü sorumlu tutulamaz.

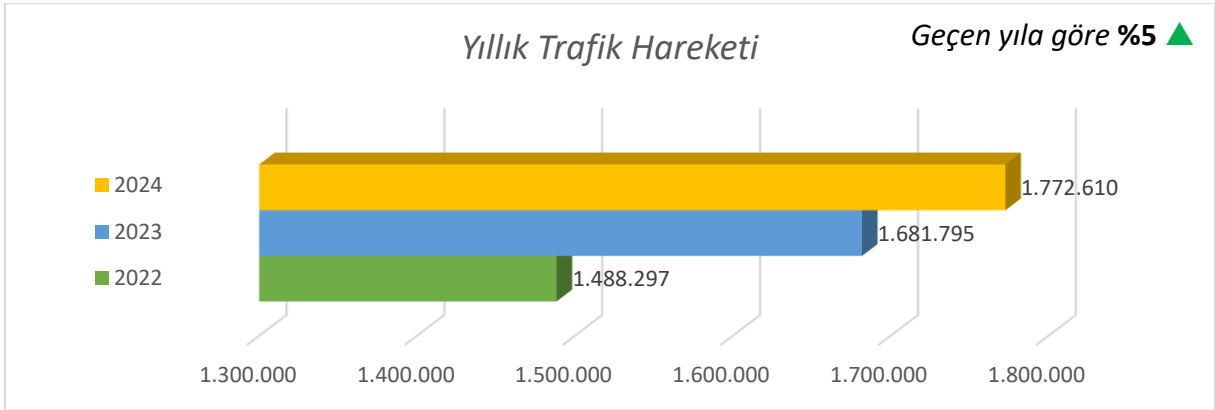
Kaynak belirtilmeden ya da Genel Müdürlükten izin alınmadan bu bülten kullanılamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

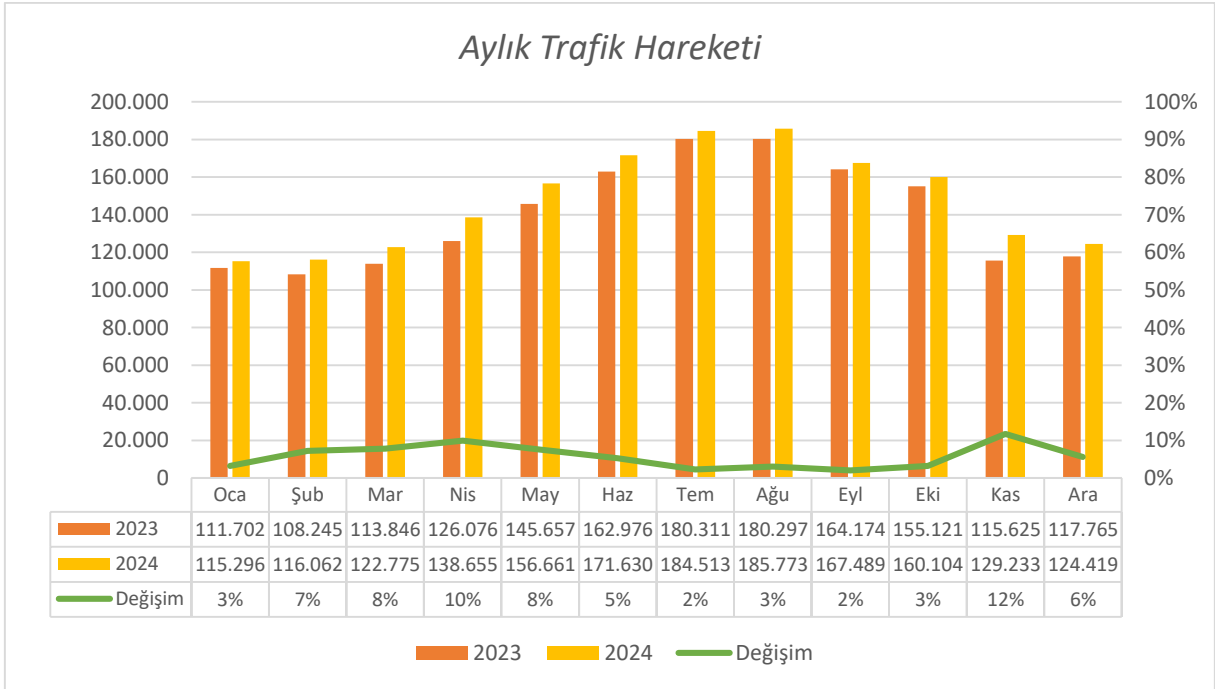
2024 YILI İSTATİSTİKLERİ

2.1. Trafik hareketi sayısı

Türkiye genelinde gerçekleşen uçak trafik hareketi, 2022 yılında 1.488.297, 2023 yılında 1.681.795 iken 2024 yılında 1.772.610 'a yükselmiştir. 2024 yılında, geçmiş yıla kıyasla trafik hareketinde %5 oranında artış görülmektedir.

Grafik 1. 2024 yılı trafik hareket sayısının geçmiş yıllara göre değişimi

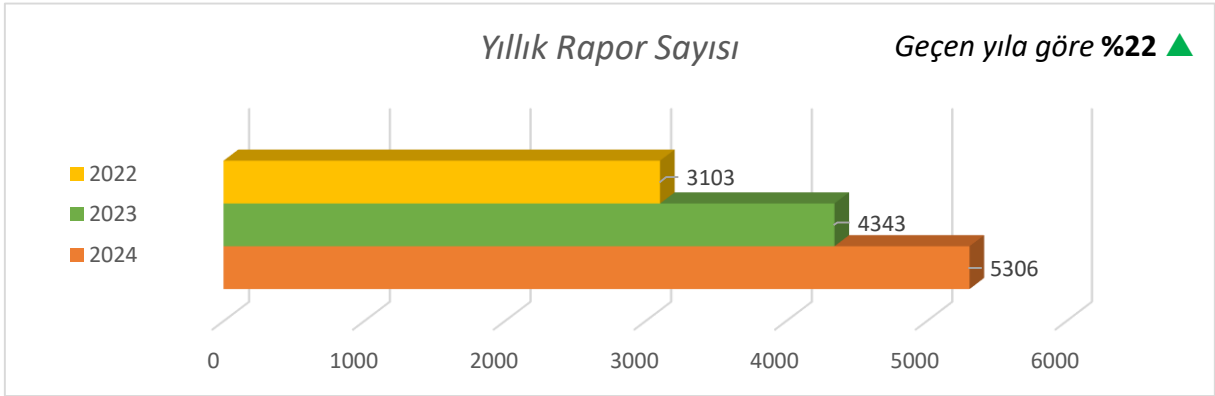

Grafik 2. 2024 yılı aylık trafik hareket sayısının geçmiş yıla göre değişimi

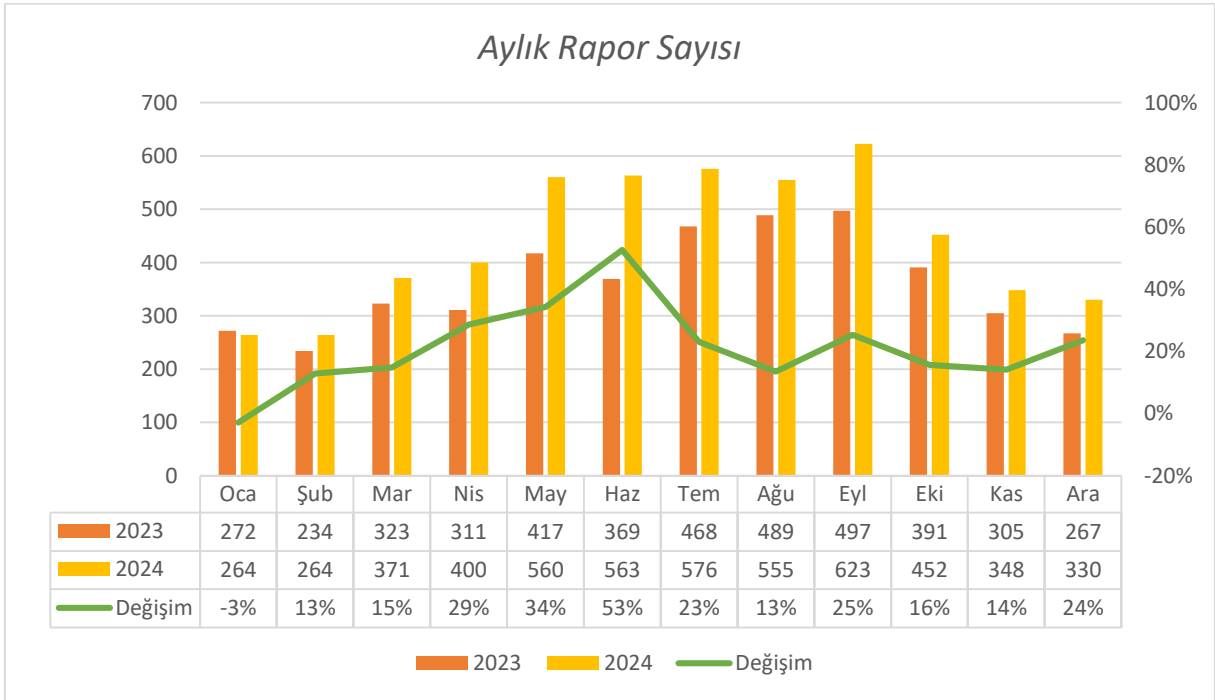
2.2. Olay raporu sayısı

Yıl boyunca yapılan toplam olay raporlama sayısı, 2022 yılında 3103 ve 2023 yılında 4343 adet iken 2024 yılında 5306 adete yükselmiştir. Trafik hareketi sayısı %5 artarken olay raporu sayısında 2024 yılında %22 oranında artış görülmektedir.

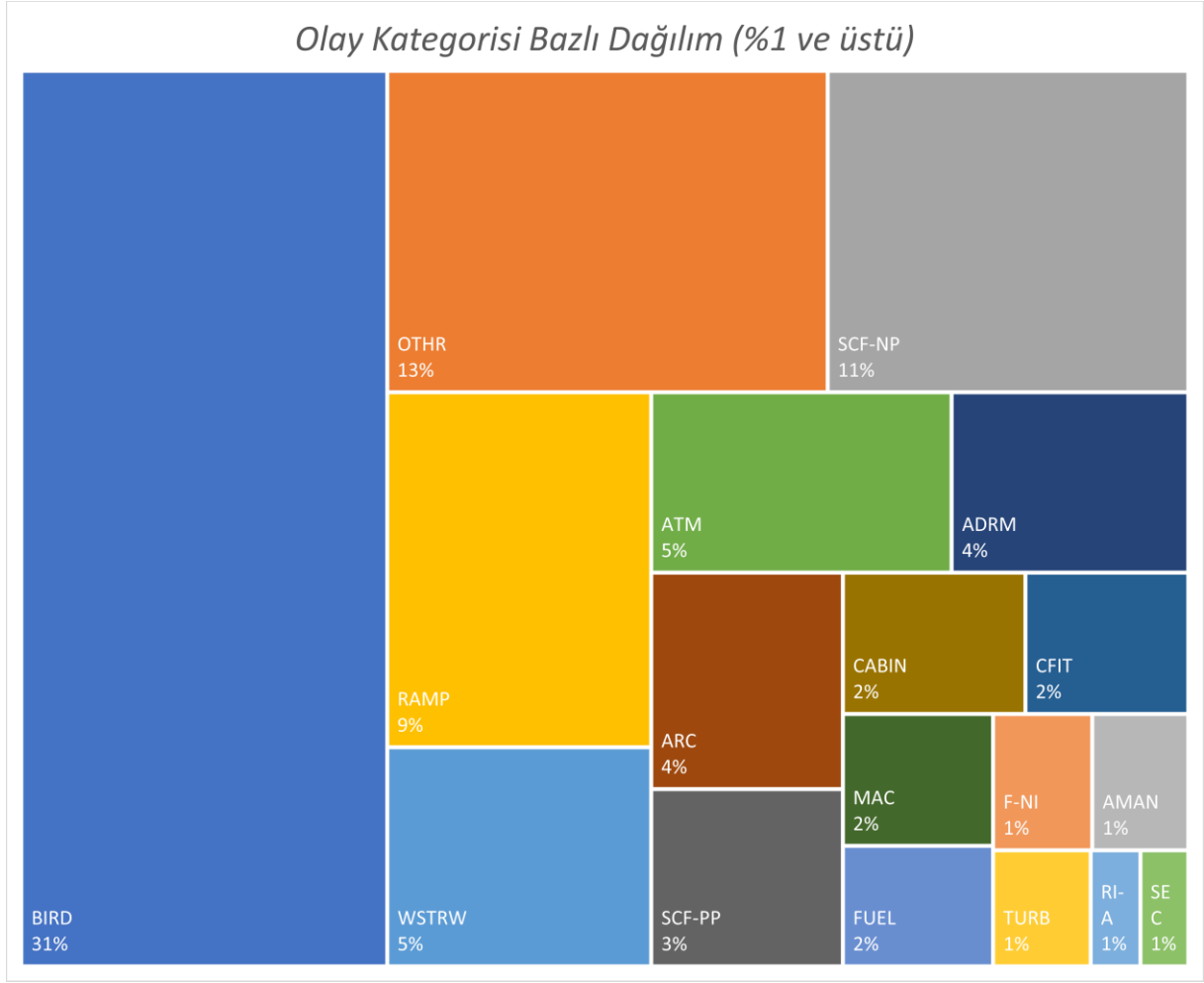
2021 yılında 61, 2022 yılında 69 farklı kuruluş tarafından raporlama yapılırken, 2023 yılında 95 farklı kuruluş tarafından raporlama yapılmıştır. 2024 yılında ise 30 farklı kuruluş tarafından raporlama yapılmıştır. Raporlama yapan farklı kuruluş sayısındaki düşüş 2024 yılı verilerinde yalnız BYS verilerine yer verilmesinden kaynaklanmaktadır.

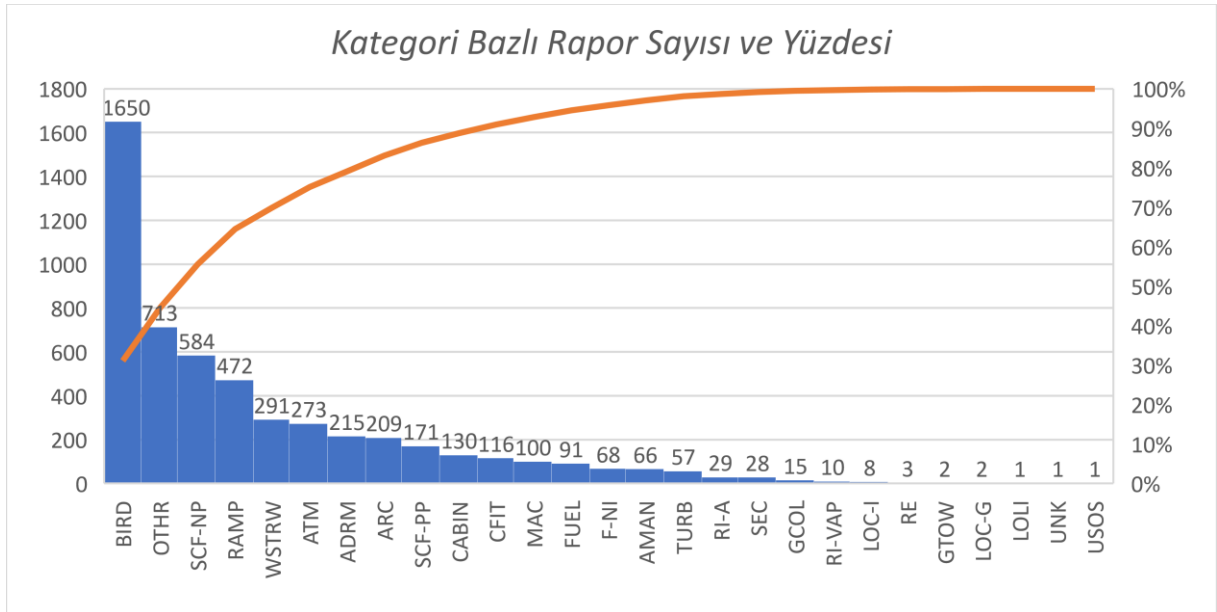
Grafik 3. 2024 yılı olay raporu sayısının geçmiş yıllara göre değişimi

Grafik 4. 2024 yılı aylık olay raporu sayısının geçen yıla göre değişimi

Grafik 5. 2024 yılı olay kategorileri dağılımı (%1,0 ve üzeri hacimde olanlar)

Grafik 6. 2024 yılı olay kategorisi bazlı raporlama sayıları ve toplam içindeki oranları

Tablo 1. 2024 yılı olay kategorisi bazlı aylık raporlama sayıları

	Oca	Şub	Mar	Nis	May	Haz	Tem	Ağu	Eyl	Eki	Kas	Ara	2024
ADRM	10	10	23	12	9	21	22	18	29	17	26	18	215
AMAN	3		3	4	5	7	4	4	7	10	8	11	66
ARC	16	18	20	15	20	23	15	18	17	15	18	14	209
ATM	6	15	15	13	23	37	41	26	24	18	20	35	273
BIRD	24	21	128	159	239	176	193	221	237	155	66	31	1650
CABIN	6	9	7	10	11	14	12	9	17	14	14	7	130
CFIT	8	8	8	10	21	16	12	13	5	5	7	3	116
F-NI	11	9	5	3	8	3	6	7	7	2	5	2	68
FUEL	5	8	5	4	6	10	16	15	8	5	2	7	91
GCOL	1	2			3		2	2	2	1	1	1	15
GTOW					1					1			2
LOC-G	1									1			2
LOC-I				1			1				5	1	8
LOLI				1									1
MAC	2	3	3	2	3	9	16	15	20	16	2	9	100
OTHR	19	28	19	35	67	85	109	83	119	70	35	44	713
RAMP	34	38	32	43	41	47	50	42	38	33	32	42	472
RE							1	1	1				3
RI-A			1		2	1	6	1	7	8	2	1	29
RI-VAP		2		2	1				2	3			10
SCF-NP	43	58	47	43	51	74	28	47	44	44	51	54	584
SCF-PP	22	15	14	9	16	11	15	20	13	9	12	15	171
SEC	2	1		5	4	7	1	4		2	1	1	28
TURB	5	4	7	3	4	4	5		1	9	10	5	57
UNK							1						1
USOS				1									1
WSTRW	46	15	34	25	25	18	20	9	25	14	31	29	291
TÜMÜ	264	264	371	400	560	563	576	555	623	452	348	330	5306

2024 yılında SHT-OLAY kapsamında yerli hizmet sağlayıcılar tarafından SHGM'ye raporlanan olayların, **olayın gerçekleştiği ülkelere** adet olarak dağılımı Tablo 2 ile **Türkiye'deki havaalanlarına** göre adet olarak dağılımı Tablo 3-8 ile sıklık olarak dağılımı ise Tablo 10-15 ile gösterilmektedir. Tablolarda DHMİ trafik hareketi verisi olan havaalanlarına yer verildiğinden, trafik hareket verisi bulunmayan havaalanları tablolarda yer almamaktadır.

Tablo 2. 2024 yılı SHT-OLAY kapsamındaki ülke bazlı raporlama sayıları

ÜLKE	RAPOR SAYISI	ÜLKE	RAPOR SAYISI	ÜLKE	RAPOR SAYISI
TÜRKİYE	4131	Güney Kore	1	Malta	3
ABD	75	Güney Sudan	1	Meksika	4
Afganistan	1	Gürcistan	17	Mısır	9
Almanya	197	Hırvatistan	5	Moldova	8
Arjantin	2	Hindistan	29	Mozambik	1
Arnavutluk	1	Hollanda	26	Nijer	1
Avustralya	2	Hong Kong	5	Nijerya	3
Avusturya	20	Irak	16	Norveç	4
Azerbaycan	10	İngiltere	53	Özbekistan	7
BAE	37	İran	18	Pakistan	5
Bangladeş	1	İrlanda	6	Peru	1
Belarus	2	İskoçya	1	Polonya	12
Belçika	23	İspanya	30	Portekiz	6
Bosna Hersek	7	İsveç	5	Romanya	16
Brezilya	11	İsviçre	28	Ruanda	1
Bulgaristan	16	İtalya	24	Rusya	46
Burkina Faso	6	İzlanda	3	Senegal	3
Cezayir	6	Japonya	1	Sırbistan	17
Cibuti	1	Kanada	3	Singapur	3
Çekya	4	Karadağ	10	Slovakya	1
Çin	7	Katar	7	Slovenya	3
Danimarka	4	Kazakistan	8	Sri Lanka	1
Endonezya	1	Kırgızistan	2	Suudi Arabistan	13
Eritre	1	KKTC	51	Tacikistan	1
Ermenistan	1	Kolombiya	2	Tanzanya	4
Estonya	4	Kongo	1	Tayland	3
Etiyopya	1	Kosova	1	Tayvan	4
Fas	4	Kuveyt	5	Türkmenistan	2
Filipinler	2	Letonya	3	Uganda	2
Finlandiya	2	Litvanya	4	Umman	1
Fransa	33	Luxemburg	1	Ürdün	8
Gabon	1	Lübnan	23	Vietnam	6
Gambiya	1	Macaristan	13	Yunanistan	7
Gana	2	Makedonya	8	Bilinmeyen	51
Gine	1	Maldivler	1		
Güney Afrika	17	Malezya	2		
				Genel Toplam	5306

Tablo 3. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sayıları (LTAC-LTAT)

	LTAC	LTAF	LTAI	LTAJ	LTAL	LTAN	LTAP	LTAR	LTAS	LTAT
ADRM	1		39	2		1		1	2	2
AMAN	5	2	7	2						1
ARC	6	2	8	2	3			1		2
ATM	6	5	43	9		2				
BIRD	64	44	69	45	1	9	2	5	2	9
CABIN	4		20	3						
CFIT	6	4	16	1					2	
F-NI	2					1				
FUEL	3		16	2						
GCOL										
GTOW										
LOC-G										
LOC-I	2		1							
MAC	3	1	5					1		
OTHR	18	6	63	6		1		2		2
RAMP	9	1	33	4	1					
RE										
RI-A			2							
RI-VAP			2							
SCF-NP	34	2	70	3				2		
SCF-PP	4		10			1		1		
SEC	2		3	1						
TURB	1		2							
WSTRW	17	2	12	4		1				
TÜMÜ	187	69	421	84	5	16	2	13	6	16

Tablo 4. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sayıları (LTAU-LTBR)

	LTAU	LTAW	LTAY	LTAZ	LTBA	LTBD	LTBH	LTBJ	LTBO	LTBR
ADRM	3				1			5		
AMAN	1				2			11		
ARC				1		2		6		
ATM	8							13		
BIRD	38	3	9	7	2		7	37	1	10
CABIN	5						1	13		
CFIT			1				4			
F-NI										
FUEL						1		10		
GCOL										
GTOW										
LOC-G						1				
LOC-I										
MAC		1						4		
OTHR	1		1	5	5	8		19		3
RAMP	2							9		
RE										
RI-A					2					
RI-VAP									1	
SCF-NP	1			1	64	6		19		1
SCF-PP			1	1	8	4		3	1	
SEC										
TURB	1									
WSTRW	1	1	2	2				8		
TÜMÜ	61	5	14	17	84	22	12	157	3	14

Tablo 5. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sayıları (LTBS-LTCE)

	LTBS	LTBU	LTBW	LTBY	LTBZ	LTCA	LTCB	LTCC	LTCD	LTCE
ADRM	2	1	1			1	1	4		
AMAN	1					1				
ARC	1	1	1				2	6		2
ATM	1						1	14		
BIRD	18					14	12	39	10	10
CABIN	1							1		
CFIT						2	1	4		
F-NI										
FUEL	4							3		
GCOL			1							
GTOW										
LOC-G										
LOC-I										
MAC									1	1
OTHR	10	1			1	3	3	6		4
RAMP								1		
RE					1					
RI-A				1						
RI-VAP										
SCF-NP		1	4					7	1	1
SCF-PP			2					1		1
SEC								2		
TURB						1				1
WSTRW	2			1			3	1	3	4
TÜMÜ	40	4	9	2	2	22	23	89	15	24

Tablo 6. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sayıları (LTCF-LTCP)

	LTCF	LTCG	LTCI	LTCJ	LTCK	LTCL	LTCM	LTCN	LTCO	LTCP
ADRM										
AMAN		2								
ARC		4		2				1		
ATM		6	5		1				4	
BIRD	4	35	35	46	15	2	5	11	7	2
CABIN		1								
CFIT	1	2						12		1
F-NI										
FUEL		1								
GCOL										
GTOW										
LOC-G										
LOC-I										
MAC										
OTHR	1	7	1	1	1			1		2
RAMP										
RE										
RI-A										
RI-VAP										
SCF-NP		5	1	2	1					1
SCF-PP			1						1	
SEC									1	
TURB								1		
WSTRW	1	10	3						3	
TÜMÜ	7	73	46	51	18	2	5	26	16	6

Tablo 7. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sayıları (LTCR-LTFC)

	LTCR	LTCS	LTCT	LTCU	LTCV	LTCW	LTDA	LTDB	LTFB	LTFC
ADRM						1		2		
AMAN								1		
ARC	1	1			1		2			2
ATM	1	4					2	8		
BIRD	11	20	2	6	10	8	3	10		4
CABIN								1		
CFIT	1					4	1	1		
F-NI										
FUEL										
GCOL										
GTOW										
LOC-G										
LOC-I										
MAC								4		
OTHR	2		2		1		2	6		2
RAMP							1			
RE									1	
RI-A										
RI-VAP										
SCF-NP								1		1
SCF-PP			1						1	1
SEC										
TURB										
WSTRW	1		2	4			3	2		
TÜMÜ	17	25	7	10	12	13	14	36	2	10

Tablo 8. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sayıları (LTFD-LTFO)

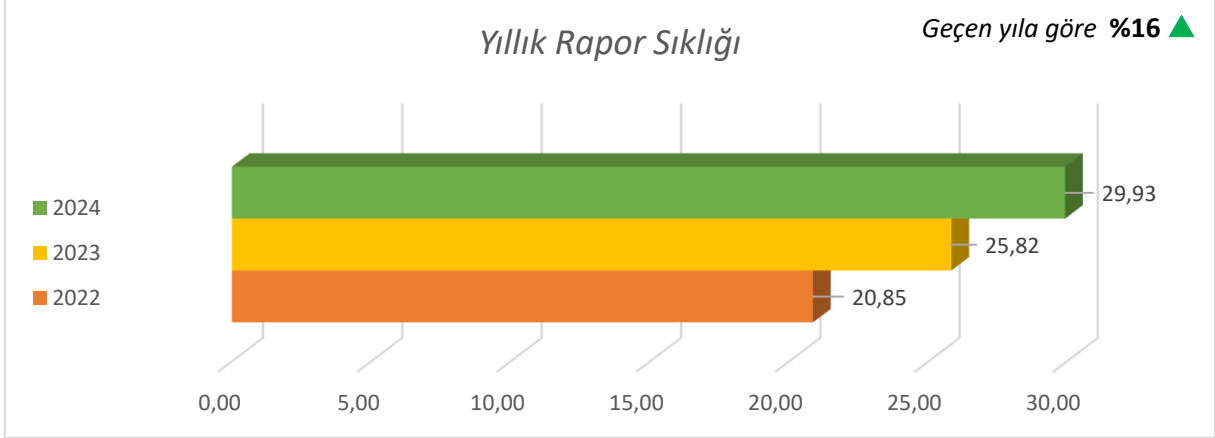
	LTFD	LTFE	LTFG	LTFH	LTFJ	LTFK	LTFM	LTFO	TOPLAM
ADRM	2	2			3		102	2	181
AMAN		2		1	1		2		42
ARC		4		1	4		66	1	136
ATM		2		1	1		3		140
BIRD	3	17	13	21	126	1	759	7	1650
CABIN				2	1		7		60
CFIT		2							66
F-NI					1		53		57
FUEL				1			19		60
GCOL					2		5		8
GTOW							1		1
LOC-G							1		2
LOC-I					1		3		7
MAC		1		2	14		18	1	57
OTHR		4	1	4	82		232	5	525
RAMP					15		136		212
RE									2
RI-A					11		4		20
RI-VAP							3		6
SCF-NP	6	5		3	116		139	2	500
SCF-PP	1	2		1	18		77		142
SEC							5		14
TURB					1		31		39
WSTRW	1	4		1	27		72	2	200
TÜMÜ	13	45	14	38	424	1	1738	20	4127 ¹

¹ Havaalanı bilgisi bulunmayan 4 adet olay raporu nedeniyle Tablo 2 ile gösterilen Türkiye’de gerçekleşen olay sayısı (4131) ile Tablo 8 ile gösterilen sayının (4127) uyuşmamaktadır. Havaalanı bilgisi yer almayan olay raporlarına Tablo 3-8 arasında yer verilmemektedir.

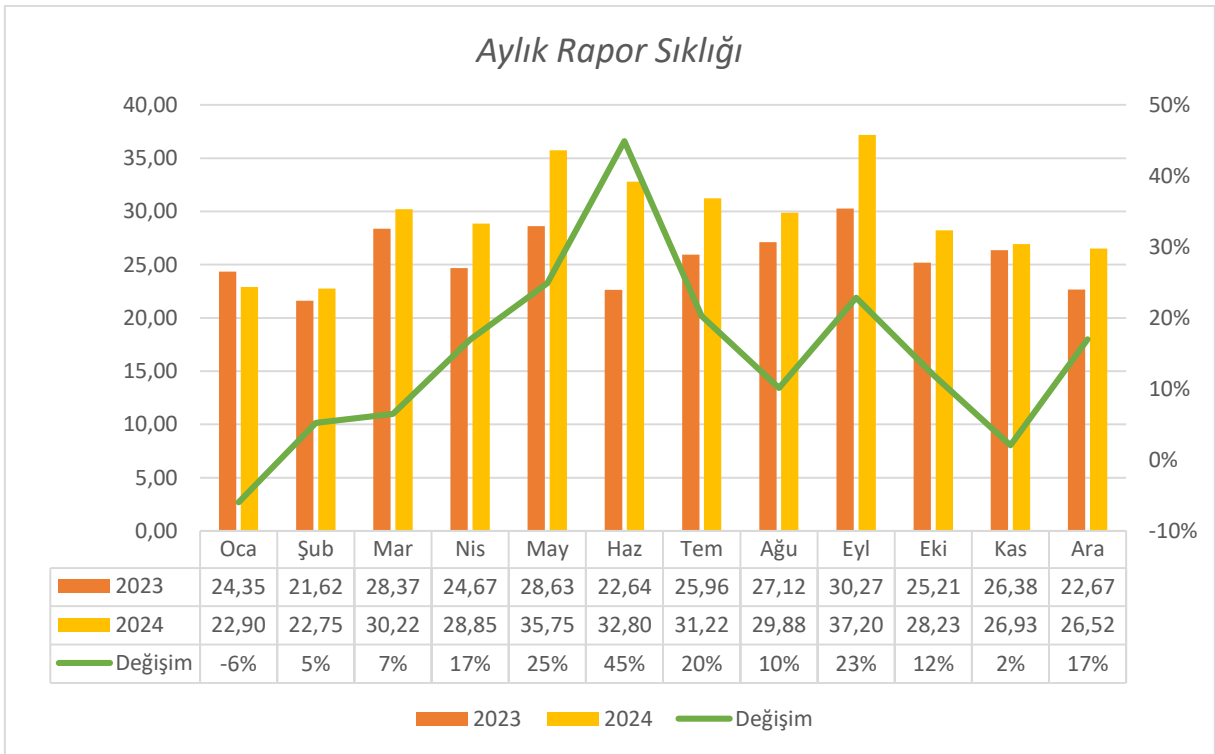

2.4. Olay raporu sıklığı

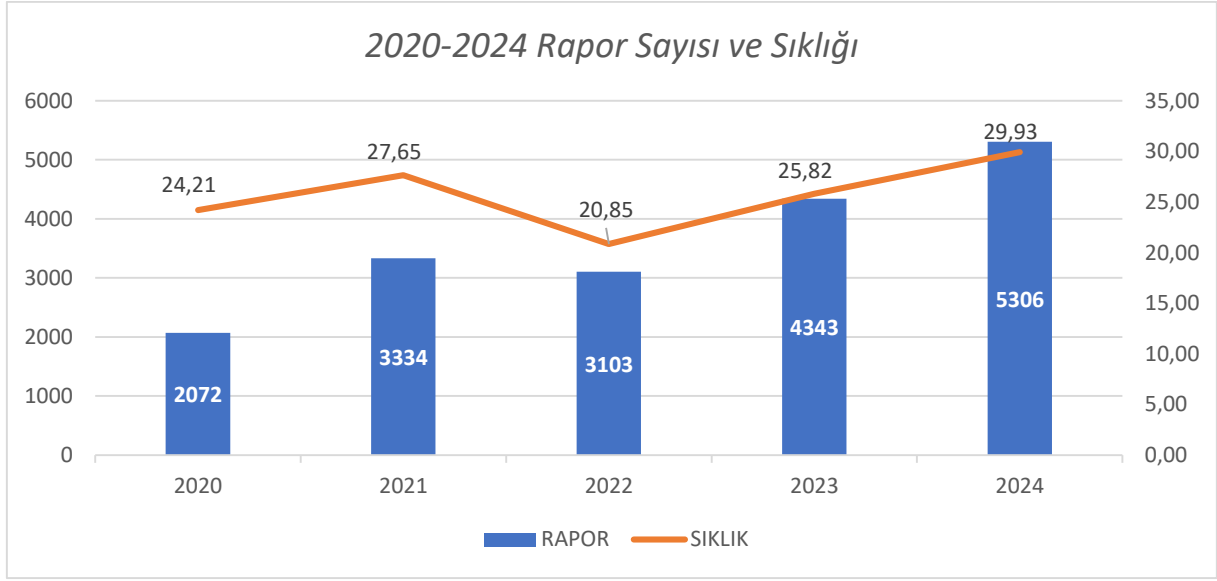
2022 yılındaki olay raporu sıklığı 20,85 ve 2023 yılındaki olay raporu sıklığı 25,82 iken bu sayı 2024 yılında 29,93'a yükselmiş olup 2024 yılında olay raporu sıklığında geçen yıla kıyasla %16 oranında artış görülmektedir.

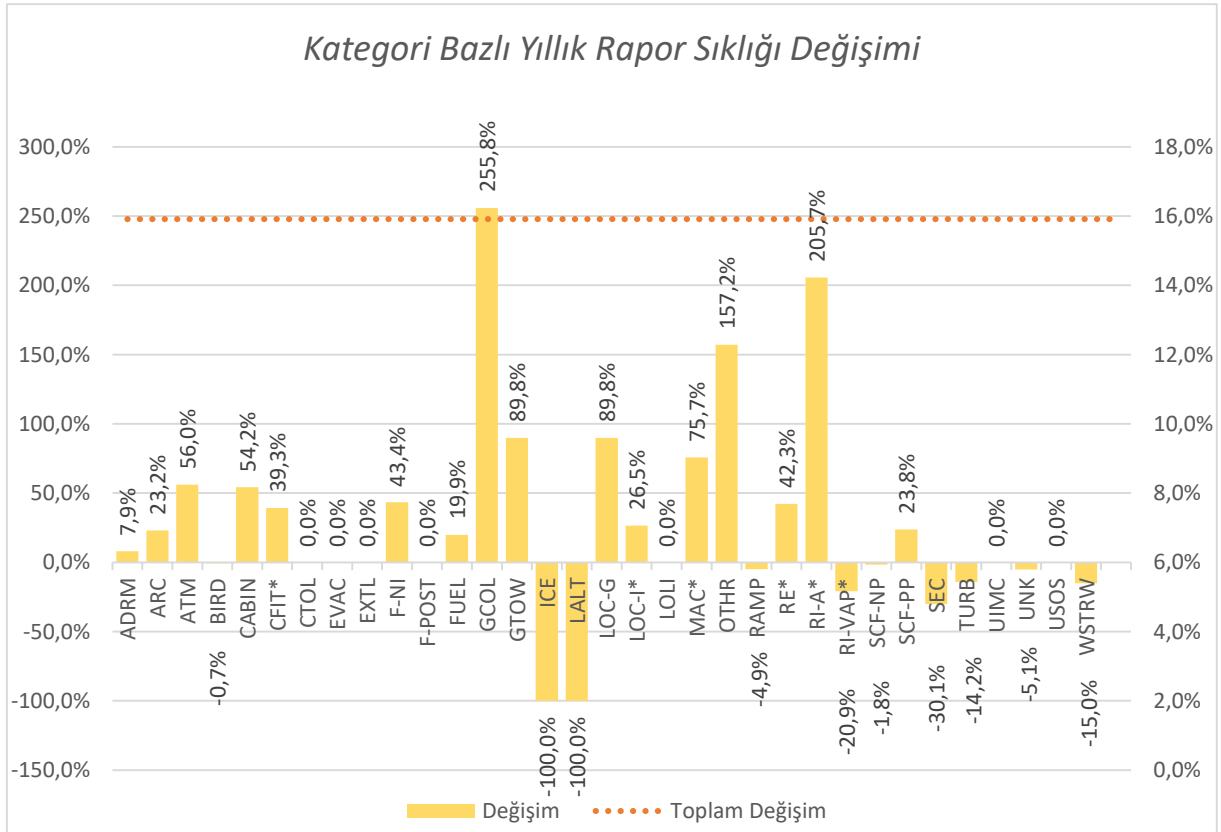
Grafik 7. 2024 yılı olay raporu sıklığının geçmiş yıla göre değişimi

Grafik 8. 2024 yılı aylık olay raporu sıklığının geçen yıla göre değişimi

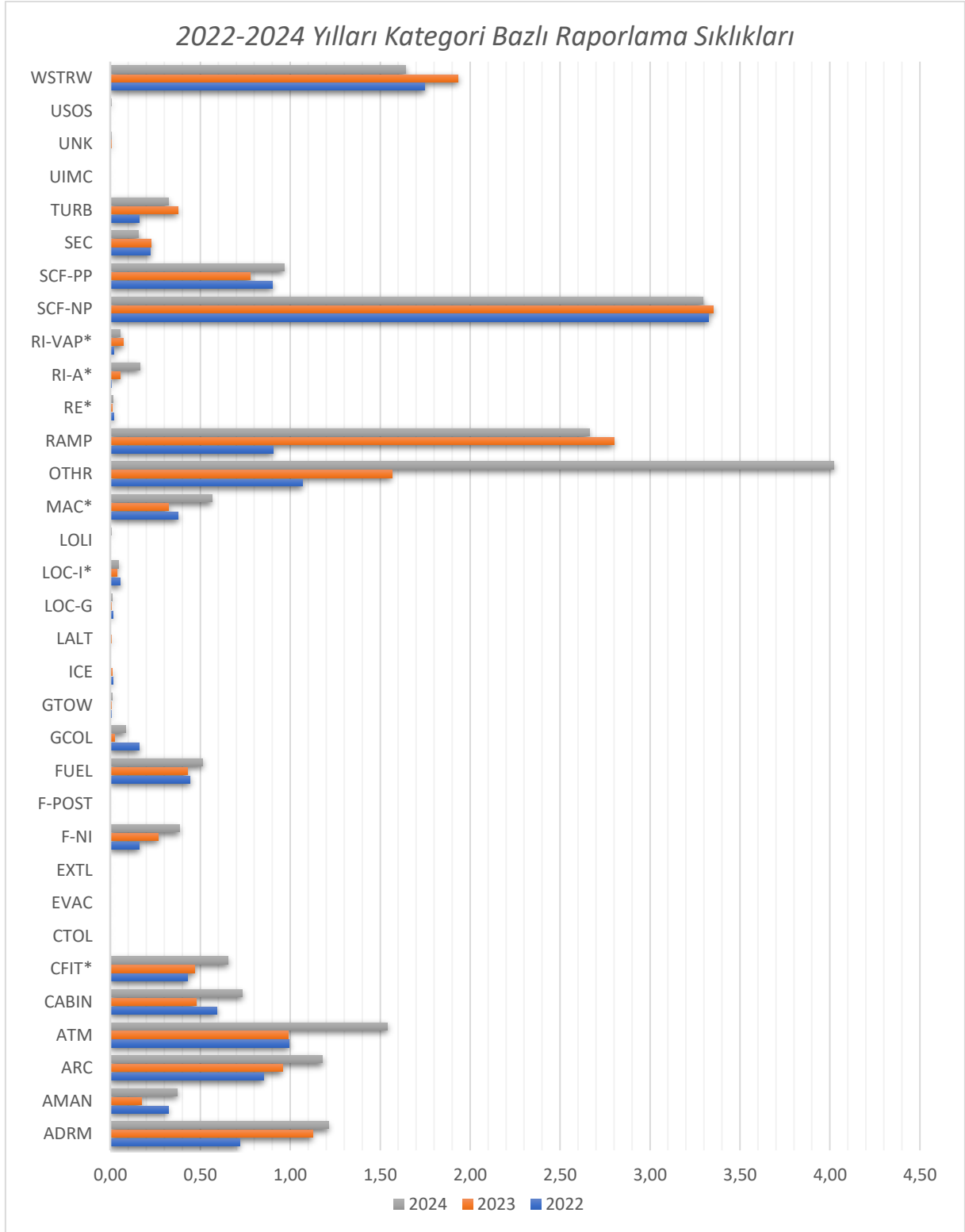

Grafik 9. 2020-2024 yılları olay raporu sayısı ve sıklığı değişimi

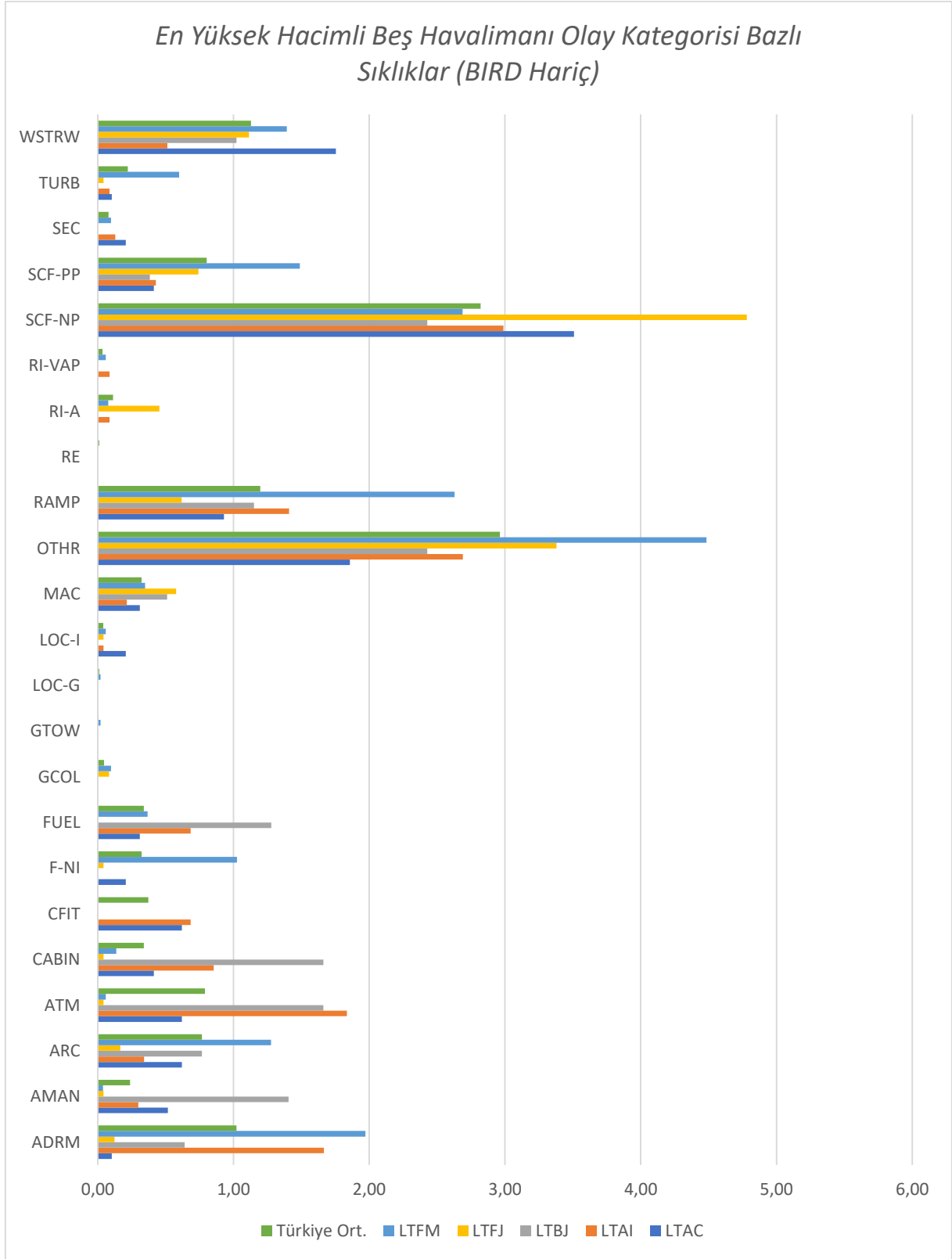
Grafik 10. 2024 yılı raporlama sıklığının geçmiş yıla göre kategori bazlı değişimi²

² Olay kategorisi * ile işaretlenenler GASP (Doc 10004) kapsamında belirlenmiş olan yüksek riskli olay kategorileridir

Grafik 11. 2022-2024 yılları arası olay kategorisi bazlı raporlama sıklıkları (BIRD hariç³)

³ BIRD kategorisi raporlama sıklığının (9,31) diğer kategorilere oranla yüksek olması sebebiyle grafik okunurluğu düşeceğinden BIRD kategorisine grafikte yer verilmemiştir.

Grafik 12. 2024 yılı en yüksek trafik hacimli beş havaalanı için olay kategorisi bazlı raporlama sıklıkları (BIRD hariç)

Tablo 9. 2024 yılı olay kategorisi bazlı aylık raporlama sıklıkları⁴

	Oca	Şub	Mar	Nis	May	Haz	Tem	Ağu	Eyl	Eki	Kas	Ara	2024
ADRM	0,87	0,86	1,87	0,87	0,57	1,22	1,19	0,97	1,73	1,06	2,01	1,45	1,21
AMAN	0,26	0,00	0,24	0,29	0,32	0,41	0,22	0,22	0,42	0,62	0,62	0,88	0,37
ARC	1,39	1,55	1,63	1,08	1,28	1,34	0,81	0,97	1,01	0,94	1,39	1,13	1,18
ATM	0,52	1,29	1,22	0,94	1,47	2,16	2,22	1,40	1,43	1,12	1,55	2,81	1,54
BIRD	2,08	1,81	10,43	11,47	15,26	10,25	10,46	11,90	14,15	9,68	5,11	2,49	9,31
CABIN	0,52	0,78	0,57	0,72	0,70	0,82	0,65	0,48	1,01	0,87	1,08	0,56	0,73
CFIT	0,69	0,69	0,65	0,72	1,34	0,93	0,65	0,70	0,30	0,31	0,54	0,24	0,65
CTOL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EVAC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EXTL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F-NI	0,95	0,78	0,41	0,22	0,51	0,17	0,33	0,38	0,42	0,12	0,39	0,16	0,38
F-POST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
FUEL	0,43	0,69	0,41	0,29	0,38	0,58	0,87	0,81	0,48	0,31	0,15	0,56	0,51
GCOL	0,09	0,17	0,00	0,00	0,19	0,00	0,11	0,11	0,12	0,06	0,08	0,08	0,08
GTOW	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,00	0,00	0,01
ICE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LALT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LOC-G	0,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,00	0,00	0,01
LOC-I	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	0,00	0,05	0,00	0,00	0,00	0,39	0,08	0,05
LOLI	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
MAC	0,17	0,26	0,24	0,14	0,19	0,52	0,87	0,81	1,19	1,00	0,15	0,72	0,56
OTHR	1,65	2,41	1,55	2,52	4,28	4,95	5,91	4,47	7,10	4,37	2,71	3,54	4,02
RAMP	2,95	3,27	2,61	3,10	2,62	2,74	2,71	2,26	2,27	2,06	2,48	3,38	2,66
RE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,05	0,06	0,00	0,00	0,00	0,02
RI-A	0,00	0,00	0,08	0,00	0,13	0,06	0,33	0,05	0,42	0,50	0,15	0,08	0,16
RI-VAP	0,00	0,17	0,00	0,14	0,06	0,00	0,00	0,00	0,12	0,19	0,00	0,00	0,06
SCF-NP	3,73	5,00	3,83	3,10	3,26	4,31	1,52	2,53	2,63	2,75	3,95	4,34	3,29
SCF-PP	1,91	1,29	1,14	0,65	1,02	0,64	0,81	1,08	0,78	0,56	0,93	1,21	0,96
SEC	0,17	0,09	0,00	0,36	0,26	0,41	0,05	0,22	0,00	0,12	0,08	0,08	0,16
TURB	0,43	0,34	0,57	0,22	0,26	0,23	0,27	0,00	0,06	0,56	0,77	0,40	0,32
UIMC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UNK	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
USOS	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
WSTRW	3,99	1,29	2,77	1,80	1,60	1,05	1,08	0,48	1,49	0,87	2,40	2,33	1,64
TÜMÜ	22,90	22,75	30,22	28,85	35,75	32,80	31,22	29,88	37,20	28,23	26,93	26,52	29,93

⁴ Tablo 9 'da bulunan kategorilerin tümüne ile Tablo 10-15 'te yer verilmemesinin sebebi ilgili kategoride Türkiye'de gerçekleşen herhangi bir olaya ilişkin rapor bulunmamasıdır.

Tablo 10. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sıklıkları (LTAC-LTAT)

	LTAC	LTAF	LTAI	LTAJ	LTAL	LTAN	LTAP	LTAR	LTAS	LTAT
ADRM	0,10	0,00	1,66	0,78	0,00	1,45	0,00	2,82	12,59	3,68
AMAN	0,52	0,61	0,30	0,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,84
ARC	0,62	0,61	0,34	0,78	29,64	0,00	0,00	2,82	0,00	3,68
ATM	0,62	1,52	1,84	3,53	0,00	2,90	0,00	0,00	0,00	0,00
BIRD	6,60	13,39	2,95	17,64	9,88	13,03	18,10	14,08	12,59	16,54
CABIN	0,41	0,00	0,85	1,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CFIT	0,62	1,22	0,68	0,39	0,00	0,00	0,00	0,00	12,59	0,00
F-NI	0,21	0,00	0,00	0,00	0,00	1,45	0,00	0,00	0,00	0,00
FUEL	0,31	0,00	0,68	0,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GCOL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTOW	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LOC-G	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LOC-I	0,21	0,00	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MAC	0,31	0,30	0,21	0,00	0,00	0,00	0,00	2,82	0,00	0,00
OTHR	1,86	1,83	2,69	2,35	0,00	1,45	0,00	5,63	0,00	3,68
RAMP	0,93	0,30	1,41	1,57	9,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RI-A	0,00	0,00	0,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RI-VAP	0,00	0,00	0,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SCF-NP	3,51	0,61	2,99	1,18	0,00	0,00	0,00	5,63	0,00	0,00
SCF-PP	0,41	0,00	0,43	0,00	0,00	1,45	0,00	2,82	0,00	0,00
SEC	0,21	0,00	0,13	0,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TURB	0,10	0,00	0,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
WSTRW	1,75	0,61	0,51	1,57	0,00	1,45	0,00	0,00	0,00	0,00
TÜMÜ	19,30	21,00	17,97	32,92	49,41	23,17	18,10	36,62	37,76	29,41

Tablo 11. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sıklıkları (LTAU-LTBR)

	LTAU	LTAW	LTAY	LTAZ	LTBA	LTBD	LTBH	LTBJ	LTBO	LTBR
ADRM	1,76	0,00	0,00	0,00	0,35	0,00	0,00	0,64	0,00	0,00
AMAN	0,59	0,00	0,00	0,00	0,71	0,00	0,00	1,41	0,00	0,00
ARC	0,00	0,00	0,00	0,60	0,00	0,41	0,00	0,77	0,00	0,00
ATM	4,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,66	0,00	0,00
BIRD	22,25	20,51	14,59	4,17	0,71	0,00	11,96	4,73	0,60	5,48
CABIN	2,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,71	1,66	0,00	0,00
CFIT	0,00	0,00	1,62	0,00	0,00	0,00	6,83	0,00	0,00	0,00
F-NI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
FUEL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21	0,00	1,28	0,00	0,00
GCOL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTOW	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LOC-G	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21	0,00	0,00	0,00	0,00
LOC-I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MAC	0,00	6,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,51	0,00	0,00
OTHR	0,59	0,00	1,62	2,98	1,77	1,66	0,00	2,43	0,00	1,65
RAMP	1,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,15	0,00	0,00
RE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RI-A	0,00	0,00	0,00	0,00	0,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RI-VAP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,60	0,00
SCF-NP	0,59	0,00	0,00	0,60	22,67	1,24	0,00	2,43	0,00	0,55
SCF-PP	0,00	0,00	1,62	0,60	2,83	0,83	0,00	0,38	0,60	0,00
SEC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TURB	0,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
WSTRW	0,59	6,84	3,24	1,19	0,00	0,00	0,00	1,02	0,00	0,00
TÜMÜ	35,72	34,18	22,69	10,14	29,75	4,56	20,50	20,06	1,80	7,68

Tablo 12. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sıklıkları (LTBS-LTCF)

	LTBS	LTBU	LTBY	LTBZ	LTCA	LTCB	LTCC	LTCD	LTCE	LTCF
ADRM	0,41	0,38	0,00	0,00	1,19	1,57	3,04	0,00	0,00	0,00
AMAN	0,21	0,00	0,00	0,00	1,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ARC	0,21	0,38	0,00	0,00	0,00	3,14	4,56	0,00	2,55	0,00
ATM	0,21	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57	10,64	0,00	0,00	0,00
BIRD	3,71	0,00	0,00	0,00	16,60	18,82	29,65	32,53	12,76	11,14
CABIN	0,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,76	0,00	0,00	0,00
CFIT	0,00	0,00	0,00	0,00	2,37	1,57	3,04	0,00	0,00	2,78
F-NI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
FUEL	0,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,28	0,00	0,00	0,00
GCOL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTOW	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LOC-G	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LOC-I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MAC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,25	1,28	0,00
OTHR	2,06	0,38	0,00	0,91	3,56	4,70	4,56	0,00	5,10	2,78
RAMP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,76	0,00	0,00	0,00
RE	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RI-A	0,00	0,00	1,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RI-VAP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SCF-NP	0,00	0,38	0,00	0,00	0,00	0,00	5,32	3,25	1,28	0,00
SCF-PP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,76	0,00	1,28	0,00
SEC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,52	0,00	0,00	0,00
TURB	0,00	0,00	0,00	0,00	1,19	0,00	0,00	0,00	1,28	0,00
WSTRW	0,41	0,00	1,79	0,00	0,00	4,70	0,76	9,76	5,10	2,78
TÜMÜ	8,24	1,53	3,57	1,82	26,08	36,07	67,67	48,80	30,62	19,49

Tablo 13. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sıklıkları (LTCG-LTCR)

	LTCG	LTCI	LTCJ	LTCK	LTCL	LTCM	LTCN	LTCO	LTCP	LTCR
ADRM	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AMAN	0,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ARC	1,57	0,00	5,25	0,00	0,00	0,00	4,10	0,00	0,00	1,97
ATM	2,35	2,52	0,00	3,17	0,00	0,00	0,00	19,40	0,00	1,97
BIRD	13,72	17,61	120,73	47,62	27,03	52,47	45,10	33,95	7,14	21,71
CABIN	0,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CFIT	0,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	49,20	0,00	3,57	1,97
F-NI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
FUEL	0,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GCOL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTOW	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LOC-G	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LOC-I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MAC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
OTHR	2,74	0,50	2,62	3,17	0,00	0,00	4,10	0,00	7,14	3,95
RAMP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RI-A	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RI-VAP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SCF-NP	1,96	0,50	5,25	3,17	0,00	0,00	0,00	0,00	3,57	0,00
SCF-PP	0,00	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,85	0,00	0,00
SEC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,85	0,00	0,00
TURB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,10	0,00	0,00	0,00
WSTRW	3,92	1,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,55	0,00	1,97
TÜMÜ	28,61	23,14	133,86	57,14	27,03	52,47	106,60	77,59	21,41	33,56

Tablo 14. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sıklıkları (LTCS-LTFE)

	LTCS	LTCT	LTCU	LTCV	LTCW	LTDA	LTDB	LTFC	LTFD	LTFE
ADRM	0,00	0,00	0,00	0,00	3,05	0,00	1,53	0,00	0,78	0,48
AMAN	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,76	0,00	0,00	0,48
ARC	1,14	0,00	0,00	1,27	0,00	7,97	0,00	0,75	0,00	0,95
ATM	4,56	0,00	0,00	0,00	0,00	7,97	6,11	0,00	0,00	0,48
BIRD	22,80	4,86	44,15	12,73	24,40	11,96	7,64	1,51	1,17	4,05
CABIN	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,76	0,00	0,00	0,00
CFIT	0,00	0,00	0,00	0,00	12,20	3,99	0,76	0,00	0,00	0,48
F-NI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
FUEL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GCOL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTOW	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LOC-G	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LOC-I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MAC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06	0,00	0,00	0,24
OTHR	0,00	4,86	0,00	1,27	0,00	7,97	4,59	0,75	0,00	0,95
RAMP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,99	0,00	0,00	0,00	0,00
RE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RI-A	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RI-VAP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SCF-NP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,76	0,38	2,33	1,19
SCF-PP	0,00	2,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,38	0,39	0,48
SEC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TURB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
WSTRW	0,00	4,86	29,43	0,00	0,00	11,96	1,53	0,00	0,39	0,95
TÜMÜ	28,50	17,02	73,58	15,27	39,65	55,80	27,52	3,77	5,05	10,71

Tablo 15. 2024 yılı havaalanı ve olay kategorisi bazlı olay raporlama sıklıkları (LTFG-LTFO)

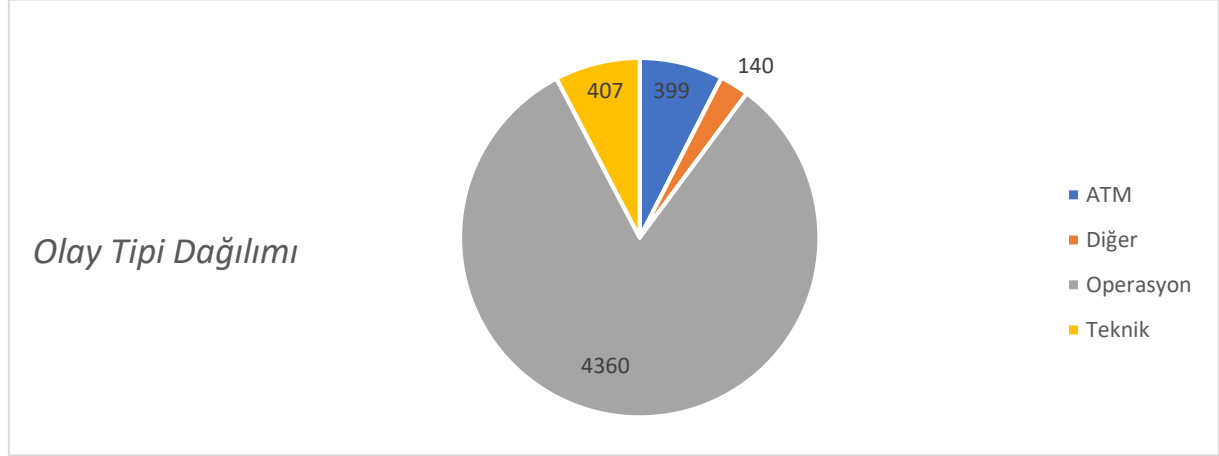
	LTFG	LTFH	LTFJ	LTFK	LTFM	LTFO	TOPLAM
ADRM	0,00	0,00	0,12	0,00	1,97	2,66	1,02
AMAN	0,00	0,68	0,04	0,00	0,04	0,00	0,24
ARC	0,00	0,68	0,16	0,00	1,28	1,33	0,77
ATM	0,00	0,68	0,04	0,00	0,06	0,00	0,79
BIRD	16,76	14,20	5,19	94,34	14,67	9,32	9,31
CABIN	0,00	1,35	0,04	0,00	0,14	0,00	0,34
CFIT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,37
F-NI	0,00	0,00	0,04	0,00	1,02	0,00	0,32
FUEL	0,00	0,68	0,00	0,00	0,37	0,00	0,34
GCOL	0,00	0,00	0,08	0,00	0,10	0,00	0,05
GTOW	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,01
LOC-G	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,01
LOC-I	0,00	0,00	0,04	0,00	0,06	0,00	0,04
MAC	0,00	1,35	0,58	0,00	0,35	1,33	0,32
OTHR	1,29	2,70	3,38	0,00	4,49	6,66	2,96
RAMP	0,00	0,00	0,62	0,00	2,63	0,00	1,20
RE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
RI-A	0,00	0,00	0,45	0,00	0,08	0,00	0,11
RI-VAP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,00	0,03
SCF-NP	0,00	2,03	4,78	0,00	2,69	2,66	2,82
SCF-PP	0,00	0,68	0,74	0,00	1,49	0,00	0,80
SEC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	0,08
TURB	0,00	0,00	0,04	0,00	0,60	0,00	0,22
WSTRW	0,00	0,68	1,11	0,00	1,39	2,66	1,13
TÜMÜ	18,05	25,69	17,48	94,34	33,60	26,63	23,28

2.5. Rapor kaynakları

2024 yılında BYS üzerinden 5306 adet olay raporu alınmıştır.

2.6. Olay tipi

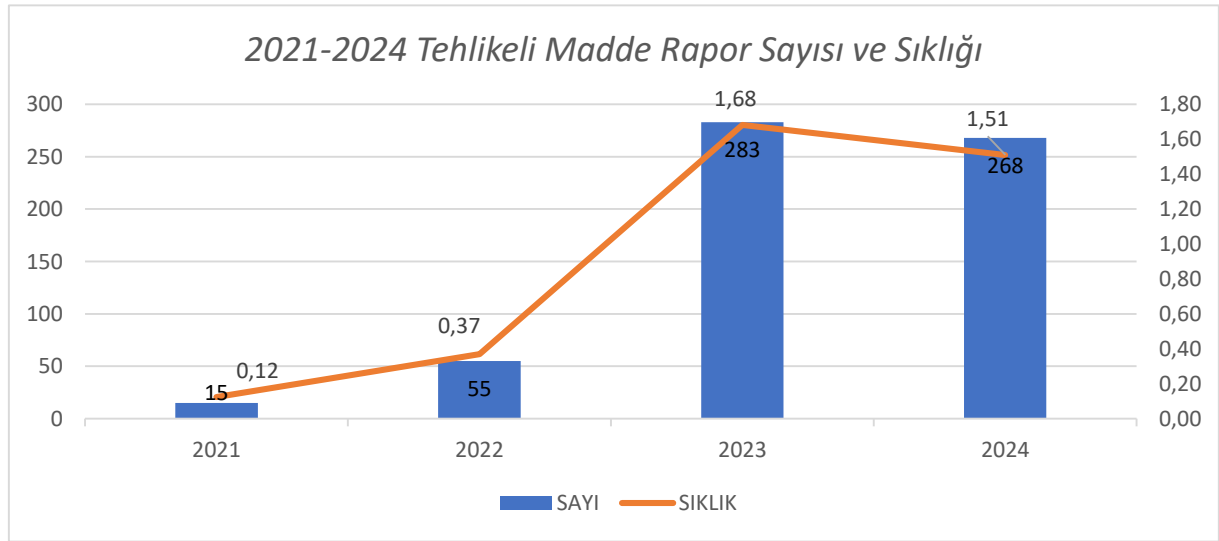
2024 yılında yapılan raporlamaların olay tiplerine göre dağılımı; operasyon alanında 4360, teknik alanda 407, ATM alanında 399 ve diğer alanlarda 140 adet şeklinde gerçekleşmiştir.

Grafik 13. 2024 yılı olay tipi bazlı raporlamaların dağılımı

2.7. Tehlikeli madde içeren olay raporları

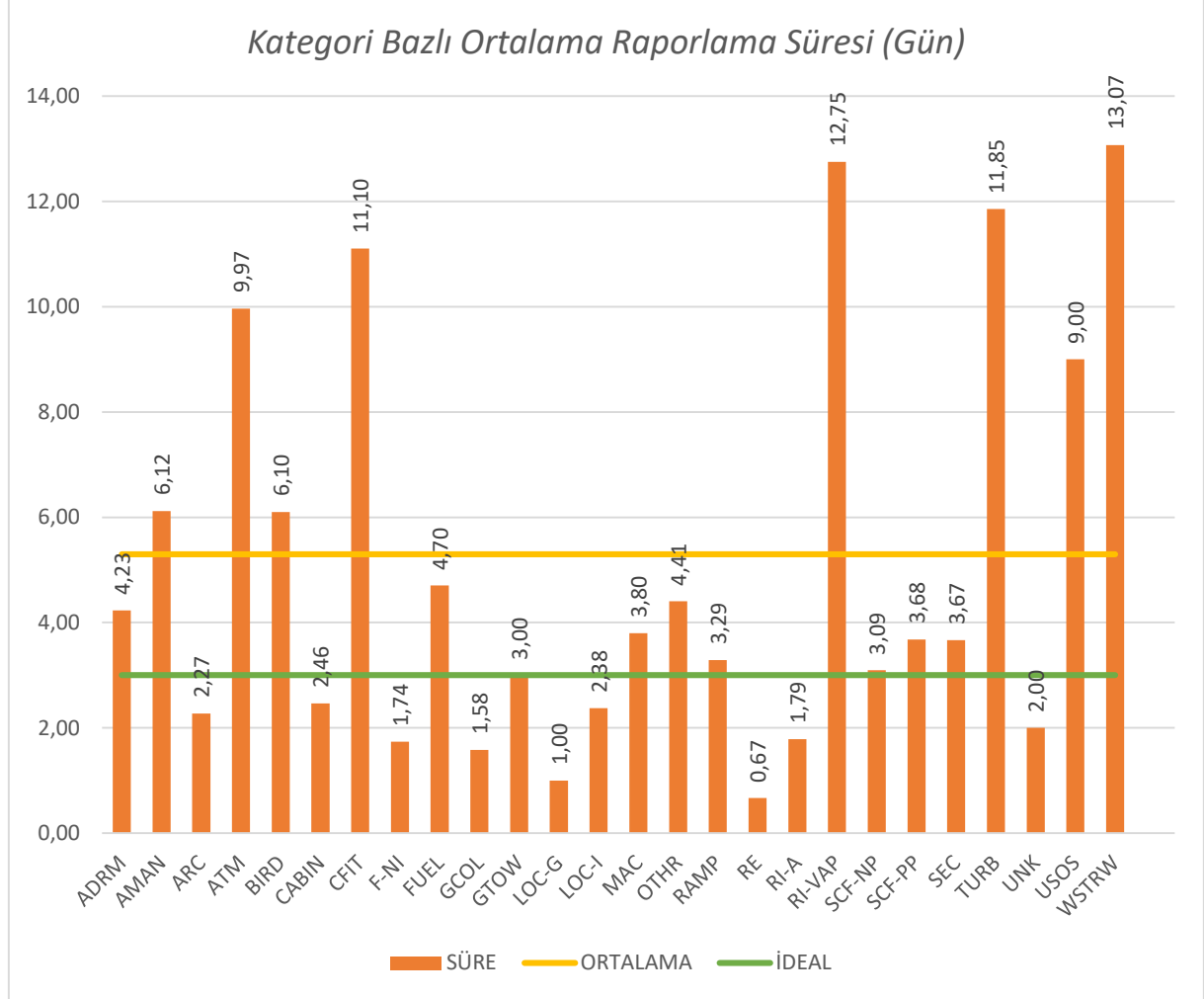
Tehlikeli madde içeren olay sayısı 2021 yılında 15, 2021 yılında 15, 2022 yılında 55, 2023 yılında 283 iken 2024 yılında 268'e düşmüştür. Tehlikeli madde içeren raporlama sıklığı ise, 2021 yılında 0,12, 2022 yılında 0,37, 2023 yılında 1,68 iken 2024 yılında 1,51'e düşmüştür.

Grafik 14. 2021-2024 Tehlikeli madde içeren rapor sayısı ve sıklığı

2.8. Raporlama süresi

Yapılan raporlamalarda, olayın gerçekleşme tarihi ile raporlama tarihi arasında geçen ortalama süre 2022 için 3,12, 2023 için 5,69 iken 2024 için 5,30 gündür.

Grafik 15. 2024 yılı kategori bazlı olay raporlama süresi

2.9. Emniyet bültenleri

2024 yılı içerisinde yayınlanan olay raporu ve kaza inceleme raporu bağlantılı iki adet emniyet bülteni yayınlanmıştır. Emniyet bültenlerine ilişkin bilgiler Tablo-16 ile gösterilmektedir. Tablo üzerinden (elektronik ortamda) "Bülten No"ya tıklayarak ilgili emniyet bültenine doğrudan erişilebilmektedir. Ayrıca bütün emniyet bültenlerine, Genel Müdürlüğümüz internet sayfasında sektörel mevzuat bölümü üzerinden erişim sağlanabilmektedir.

Tablo 16. 2024 yılında yayınlanan olay bağlantılı emniyet bültenleri

Bülten No	Tarih	Konu	Referans	Bağlantı
2021/HAD01	04.08.2024	"Yaban Hayat Unsurlarının Hava Araçlarına Yuvalanması" konulu Havaalanı Emniyet Bülteni	-	Tıklayınız
SHGM 2024/01	16.12.2024	"Havayolu ile Tehlikeli Madde Taşımada Yaşanan Aksaklıklar" konulu Havaalanları Yer Hizmetleri Emniyet Bülteni	Referans: Havalimanları Yer Hizmet Türleri Ve Detayları Talimatı (SHT-YHT) IATA Dangerous Goods Regulations Dokümanı (IATA DGR) IATA Ground Operations Manual (IGOM)	Tıklayınız

OLAY KATEGORİLERİ VE KULLANIMLARI

A.1. ADRM Kategorisi

ADRM, "Aerodrome" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; havaalanı tasarımı, hizmeti veya işlevsellik konularını içeren olaylar girmektedir. Devlet onaylı havaalanı pistleri, taksi yolları, ramp alanı, park alanları, binalar ve yapılar, çarpışma/yangın/kurtarma (CFR) hizmetleri, havaalanı üzerindeki manialar, ışıklandırma, işaretlemeler, tabelalar, gevşek yabancı cisimler, prosedürler, politikalar, standartlar ve havaalanı tasarımının etkileri ilgili olaylar bu kategori kapsamında değerlendirilmektedir.

Hazırlıksız veya doğal iniş sahaları hariç olmak üzere heliportlar da ADRM kategorisinde değerlendirilmekte olup bu kategorideki olayların mutlaka bir hava aracı içermesi gerekmektedir.

A.2. AMAN Kategorisi

AMAN, "Abrupt Maneuver" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına, uçuş ekibi tarafından kasıtlı olarak yapılan, hava aracı ani manevraları girmektedir. Bu kategori, uçağın arazi, nesneler/manialar, hava durumu veya diğer uçaklarla çarpışmadan kaçınmak için yapılan kasıtlı manevraları içermektedir. Yerde gerçekleşen sert fren manevrası, hızlı yön değişikliği gibi ani manevralar da bu kategori kapsamında değerlendirilmektedir.

A.3. ARC Kategorisi

ARC, "Abnormal Runway Contact" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına, normal dışı pist veya iniş yüzeyi temasını içeren iniş veya kalkış olayları girmektedir. Sert inişler, uzun/hızlı inişler, merkez dışı inişler, yengeçli inişler, burun tekerleği ilk konma, kuyruk vuruşları ve kanat ucu / nasel çarpmaları gibi olaylar bu kategoriye dahildir. Gövde üzeri inişler de burada değerlendirilmektedir.

İniş niyetinin olmadığı ya da kontrolü kaybettikten sonra gerçekleşen pist temasları olayları bu kategori kapsamına girmemektedir.

A.4. ATM Kategorisi

ATM, "ATM/CNS" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına hava trafik yönetimi (ATM) veya iletişim, seyrüsefer veya gözetim (CNS) hizmeti sorunlarını içeren olaylar girmektedir. ATC ünitesi, personel hatası, CNS hizmet hatası, prosedürler, politikalar ve standartlar ile ilgili olaylar bu kategori kapsamında değerlendirilmektedir. Olaylar mutlaka bir uçağı içermesi gerekmektedir. ATM, devlet onaylı hava trafik hizmetlerinin sağlanmasında yer alan tüm tesisleri, ekipmanı, personeli ve prosedürleri içermektedir.

A.5. BIRD Kategorisi

BIRD kategorisi kapsamına uçuşun herhangi bir aşamasında meydana gelen, kuş ve/veya yabani hayvanlar ile çarpışma veya çarpışmaya yakın olaylar girmektedir.

A.6. CABIN Kategorisi

CABIN, "Cabin Safety Events" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına, hava araçlarının yolcu kabininde meydana gelen çeşitli olaylar girmektedir. El bagajı, ilave oksijen veya eksik / çalışmayan /yanlış konumlandırılmış kabin acil durum ekipmanıyla ilgili önemli olaylar ile uçuş ekibi üyesi veya yolcular için ortaya çıkan tıbbi acil durum olayları bu kategori kapsamında değerlendirilmektedir.

A.7. CFIT Kategorisi

CFIT, "Controlled Flight Into Or Toward Terrain" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına uçuş esnasında kontrol kaybı belirtisi olmaksızın, arazi, su veya mania ile çarpışma ya da çarpışmaya yakın olaylar girmektedir. Bu kategori yalnızca uçuş aşamalarında meydana gelen olaylar için kullanılmaktadır. CFIT, Aletli Meteorolojik Koşullar (IMC) veya Görsel Meteorolojik Koşullar (VMC) sırasında meydana gelebilmektedir.

Kokpit mürettebatının, uçağın kontrol altında araziye, suya veya engellere doğru uçmasına neden olan görsel yanılsamalardan veya bozulmuş görsel ortamdan etkilendiği olaylar da bu kategori kapsamında değerlendirilmektedir.

A.8. CTOL Kategorisi

CTOL "Collision With Obstacle(s) During Take-Off And Landing" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamında kalkış veya iniş esnasında meydana gelen manialar ile çarpışma olayları girmektedir. Mürettebatın manianın gerçek konumunun farkında olduğu ancak yeteri kadar emin olunamadığı durumlarda kullanılmaktadır.

A.9. EXTL Kategorisi

EXTL "External Load Related Occurrences" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına harici yük veya harici kargo operasyonları sırasında veya bunların bir sonucu olarak meydana gelen olaylar girmektedir. Harici yükün veya kullanılan yük kaldırma ekipmanının hava aracı ekipmanları veya nesnelerle istem dışı temas ettiği olayları bu kategori kapsamında değerlendirilmektedir. Harici yük ile temas / düşürme / istem dışı bırakma sonucunda harici yükleri kullanan yer ekibinin yaralanmalarını içeren olaylar da EXTL kapsamına girmektedir.

A.10. EVAC Kategorisi

EVAC, “Evacuation” kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; tahliye sırasında kişi veya kişilerin yaralanması, gereksiz bir tahliye yapılması; tahliye ekipmanının gerektiği gibi çalışmaması veya tahliye işleminin olayın ciddiyetini artırdığı durumları içeren olaylar girmektedir. Gereksiz tahliye, ya mürettebat tarafından yanlışlıkla komuta edilen ya da komuta edilmeden gerçekleştirilen tahliyelerdir. Bu kategori yalnızca yolcu taşımacılığı operasyonları için kullanılmaktadır.

A.11. F-NI Kategorisi

F-NI, “Fire/Smoke (Non-Impact)” kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına hava aracının içinde veya üzerinde, uçuş sırasında veya yerde çarpmanın sonucu olmayan yangın veya duman olayları girmektedir. Kazara tutuşma kaynağından kaynaklanan yanma patlamasından kaynaklanan yangın olayları ile kokpit, yolcu kabini veya kargo alanındaki sistem/bileşen arızalarından kaynaklanan yangın ve duman olayları bu kategoride değerlendirilmektedir.

A.12. F-POST Kategorisi

F-POST, “Fire/Smoke (Post-Impact)” kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına çarpma neticesinde oluşan yangın ve duman olayları girmektedir.

A.13. FUEL Kategorisi

FUEL, “Fuel Related” kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; yakıt tükenmesi, yakıt yetersizliği/yanlış yönetim, yakıt kirliliği/yanlış yakıt veya karbüratör ve/veya indüksiyon buzlanması gibi sebepler yüzünden bir veya daha fazla güç kaynağında, güç beslemesinin azaldığı veya hiç olmadığı durumlar girmektedir. Bu kategori, mekanik arızaların sonucu olmayan, kokpit mürettebatı veya yer mürettebatının neden olduğu yakıtla ilgili olayları da içermektedir. Yine yanlış yakıtın güç sistemleri/komponenti arızasına neden olduğu durumlarda SCF-PP kategorisi değil bu kategori seçilmelidir. Yakıtın tükenme riskinin yüksek olduğu ancak gerçek güç kaybının henüz olmadığı olaylar da bu kategoride değerlendirilmektedir.

A.14. GCOL Kategorisi

GCOL, “Ground Collision” kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına bir pist kullanılırken veya taksi yaparken gerçekleşen çarpışma olayları girmektedir. Bu kategori iniş veya kalkış için kullanılan pistte; başka bir hava aracı, insan, hayvan, kara aracı, engel, bina, yapı gibi nesnelerle çarpışmaları içermektedir.

A.15. GTOW Kategorisi

GTOW, "Glider Towing Related Events" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; çekme sırasında erken bırakma, istemeden bırakma veya bırakmama, çekme, kabloyla dolaşma, kontrol kaybı veya çeken hava aracına / vince çarpma olayları girmektedir. Bu kategori hem vinçle hem de başka bir uçakla veya vinç ile çekme yapan uçaklara uygulanabilir. Çeken uçağın kuyruk türbülansı nedeniyle kontrol kaybı olaylarını ve çekme sırasında hava hızının limitlerin dışında olduğu olaylar da bu kategoride değerlendirilmektedir.

A.16. ICE Kategorisi

ICE, "Icing" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına hava aracı yüzeylerinde hava aracı kontrolünü veya performansını olumsuz etkileyen kar, buz, donmuş yağmur veya don birikmesi olayları girmektedir. Hem havada hem yerde oluşan buzlanma olayları bu kategori kapsamındadır.

A.17. LALT Kategorisi

LALT, "Low Altitude Operations" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; kasıtlı olarak yüzeye yakın gerçekleştirilen operasyonlar sırasında meydana gelen, manialarla / nesnelerle / araziyle çarpışma veya yakın çarpışma olayları girmektedir. Kalkış veya iniş aşamaları olayları ile belirlenmiş taksi yolunda helikopter ile gerçekleştirilen taksi uçuşları hariç tutulmaktadır.

A.18. LOC-G Kategorisi

LOC-G, "Loss Of Control – Ground" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına hava aracı yerdeyken gerçekleşen hava aracının kontrolünün kaybedilmesi olayları girmektedir. Yalnızca yer operasyonları için kullanılmaktadır. Kaygan pist veya taksi yolu gibi durumlardan kaynaklanan kontrolün kaybedilmesi durumları için kullanılmakta olup mekanik arızalardan kaynaklanan durumlar için kullanılmamaktadır.

A.19. LOC-I Kategorisi

LOC-I, "Loss Of Control – Inflight" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına uçuş sırasında uçak kontrolünün kaybedilmesi veya planlanan uçuş rotasından sapma durumlarını içeren olaylar girmektedir. Yalnızca uçuş aşamalarında gerçekleşen ve hava aracının kontrolünün kaybedildiği durumlarda kullanılmakta olup stall durumları bu kategori kapsamında değerlendirilmektedir.

A.20. LOLI Kategorisi

LOLI, "Loss of Lifting Conditions En-Route" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına yükselme koşullarının kaybı nedeniyle iniş gerçekleştirilen olaylar girmektedir.

A.21. MAC Kategorisi

MAC, “Airprox/TCAS Alert/Loss Of Separation/Near Midair Collisions/Midair Collisions” kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına Airprox, TCAS uyarıları, ayırım kayıpları yanı sıra uçuş halindeki hava araçları arasında çarpışmalar veya çarpışmaya yakın olaylar girmektedir. Hem hava trafik kontrolü hem de kokpit mürettebatına ilişkin olaylar bu kategoriye dahildir. MAC, AIRPROX raporları için kullanılabilen olup, gerçek TCAS uyarılarını da kapsamaktadır.

A.22. OTHR Kategorisi

OTHR, “Other” kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına herhangi bir kategori altında ele alınamayan olaylar girmektedir.

A.23. RAMP Kategorisi

RAMP, “Ground Handling” kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; yer hizmetleri sırasında (veya bir sonucu olarak) meydana gelen çarpışma olayları girmektedir. Hava aracına servis sağlarken, iniş veya biniş yapılırken, yükleme veya boşaltma meydana gelen çarpışmaları bu kategoride değerlendirilirken kendi gücüyle hareket eden araçlar ile hava aracı arasında meydana gelen çarpışmalar bu kategori kapsamına girmemektedir.

A.24. RE Kategorisi

RE, “Runway Excursion” kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; pist yüzeyinden sapma veya taşma olayları girmektedir. Yalnızca kalkış veya iniş aşamasında uygulanabilmekte olup kasıtlı veya kasıtsız gerçekleştirilen olaylar bu kategoride değerlendirilmektedir.

A.25. RI-A Kategorisi

RI-A, “Runway Incursion – Animal” kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; pist üzerindeki bir hayvandan kaçınmak için bir hava aracı tarafından gerçekleştirilen çarpışma, çarpışma riski veya kaçınma eylemi olayları girmektedir.

A.26. RI-VAP Kategorisi

RI-VAP, “Runway Incursion – Vehicle, Aircraft Or Person” kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; Bir havaalanında, hava aracının iniş ve kalkışları için belirlenmiş bir yüzeyin korumalı alanında bir başka hava aracı, araç veya kişinin hatalı olarak bulunmasını içeren olaylar girmektedir.

A.27. SCF-NP Kategorisi

SCF-NP, "System/Component Failure Or Malfunction (Non-Powerplant)" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; güç kaynağı (motor) dışındaki bir yazılımsal veya donanımsal herhangi bir hava aracı sistemi veya bileşeninin arızalanması veya hatalı çalışmasını içeren olaylar girmektedir. Hava aracını kontrol edilemez hale getiren olaylar bu kategori kapsamında değerlendirilmemekte olup bakım kaynaklı olaylar bu kategori kapsamında değerlendirilmektedir.

A.28. SCF-PP Kategorisi

SCF-PP, "System/Component Failure Or Malfunction (Powerplant)" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; güç kaynağı (motor), pervane sistemleri, güç kontrolleri ile ilgili yazılımsal veya donanımsal herhangi bir hava aracı sistemi veya bileşeninin arızalanması veya hatalı çalışmasını içeren olaylar girmektedir. Hava aracını kontrol edilemez hale getiren olaylar bu kategori kapsamında değerlendirilmemekte olup bakım kaynaklı olaylar bu kategori kapsamında değerlendirilmektedir.

A.29. SEC Kategorisi

SEC, "Security Related" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; emniyet olayına sebebiyet veren cezai ve güvenlik ihlali içeren eylemler girmektedir

A.30. TURB Kategorisi

TURB, "Turbulence Encounter" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; uçuş sırasında karşılaşılan türbülans olayları girmektedir. Temiz hava, dağ dalgası, mekanik ve/veya bulutla ilişkili türbülanslar ile kuyruk türbülansı bu kategoride değerlendirilmektedir.

A.31. UIMC Kategorisi

UIMC, "Unintended Flight in IMC" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına Görerek Uçuş Kurallarına (VFR) (göre) uçuş halinde iken, istemsiz olarak Aletli Meteorolojik Koşullarda (IMC) uçuşa geçiş yapılan olaylar girmektedir. Pilotun IMC koşullarında uçmaya yetkili olmadığı ya da gerekli donanıma sahip olmadığı durumlarda, görsel referansların kaybolduğu durumlarda bu kategori kullanılmaktadır.

A.32. USOS Kategorisi

USOS, "Undershoot/Overshoot" kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına; Pist yüzeyine geç veya erken konma olayları girmektedir. Acil durum inişleri hariçtir.

A.33. UNK Kategorisi

UNK, “Unknown or Undetermined” kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori, olayı sınıflandırmak için yeterli bilginin olmadığı veya olayı daha iyi sınıflandırmak için zaman içinde ek bilginin beklendiği durumlarda kullanılmaktadır.

A.34. WSTRW Kategorisi

WSTRW, “Wind Shear or Thunderstorm” kategorisini işaret etmektedir. Bu kategori kapsamına rüzgâr kırılması içeren veya gök gürültülü fırtınaya doğru uçuş olayları girmektedir. Yıldırım çarpmaları ve şiddetli yağış olayları da bu kategoride değerlendirilmektedir.⁵

⁵ Olay kategorisi açıklamaları ICAO ADREP 2000 Taxonomy dokümanından alınarak Türkçeleştirilmiştir.

EK-B

TÜRKİYE'DEKİ HAVAALANLARI VE ICAO KODLARI

HAVAALANI ADI	ICAO KODU	HAVAALANI ADI	ICAO KODU
Ankara Esenboğa	LTAC	Erzincan	LTCD
Şakirpaşa	LTAF	Erzurum	LTCE
Antalya	LTAI	Kars Harakani	LTCF
Gaziantep	LTAJ	Trabzon	LTCG
Kastamonu	LTAL	Van Ferit Melen	LTCI
Konya	LTAN	Batman	LTCJ
Amasya Merzifon	LTAP	Muş	LTCK
Sivas Nuri Demirağ	LTAR	Siirt	LTCL
Zonguldak	LTAS	Sinop	LTCM
Malatya	LTAT	Kahramanmaraş	LTCN
Erkilet	LTAU	Ağrı Ahmed-i Hani	LTCO
Tokat	LTAW	Adıyaman	LTCP
Denizli Çardak	LTAY	Mardin	LTCR
Nevşehir Kapadokya	LTAZ	Şanlıurfa GAP	LTCS
İstanbul Atatürk	LTBA	Iğdır Şehit Bülent Aydın	LTCT
Aydın Çıldır	LTBD	Bingöl	LTCU
Balıkesir Merkez	LTBF	Şırnak Şerafettin Elçi	LTCV
Çanakkale	LTBH	Hakkâri Yüksekova Selahaddin Eyyubi	LTCW
Adnan Menderes	LTBJ	Hatay	LTDA
Uşak	LTBO	Isparta Süleyman Demirel	LTFC
Cengiz Topel	LTBQ	Balıkesir Koca Seyit	LTFD
Bursa Yenişehir	LTBR	Milas-Bodrum	LTFE
Dalaman	LTBS	Gazipaşa	LTFG
Tekirdağ Çorlu	LTBU	Samsun Çarşamba	LTFH
Hasan Polatkan	LTBY	Sabiha Gökçen	LTFJ
Zafer	LTBZ	Gökçeada	LTFK
Elazığ	LTCA	İstanbul	LTFM
Ordu-Giresun	LTCB	Rize-Artvin	LTFO
Diyarbakır	LTCC		

EMNİYET YÖNETİMİ ve UYUMLULUK İZLEME KOORDİNATÖRLÜĞÜ

reporting@shgm.gov.tr

